

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117011948
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117011948.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci odsúdeného S. Q., nar. XX.X.XXXX v G., trvale bytom K., J. P. XXX/XX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. marca 2018, prejednal sťažnosť odsúdeného S. Q. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. októbra 2017, sp. zn. 6Pp/293/2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr.por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 13.10.2017, sp. zn. 6Pp/293/2017, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. a § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal odsúdený po jeho vyhlásení sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí. Následne odsúdený sťažnosť písomne zdôvodnil. V dôvodoch sťažnosti odsúdený namietal, že okresný súd pred svojím rozhodnutím nedostatočne preskúmal dôkaznú situáciu, pričom splnenie materiálnej podmienky skúmal veľmi povrchno a vychádzal výlučne z hodnotenia odsúdeného. Podľa názoru odsúdeného z tohto hodnotenia však nevyplýva nenaplnenie materiálnej podmienky. Okresný súd sa nedostatočne vyporiadal s listinnými dôkazmi. V tomto kontexte odsúdený upozornil, že na jeho osobu boli v čase od 16.11.2016 do 22.8.2017 vyhotovené tri rôzne hodnotenia, ktoré spája jednotná metodológia ich tvorby. Z hodnotenia ústavu v Ilave zo dňa 16.11.2016, vyhotoveného k zmene spôsobu výkonu trestu, vyplýva, že postoj odsúdeného k trestnej činnosti je kritický, pri pohovoroch si svoju chybu uvedomuje, resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Podľa druhého hodnotenia zo dňa 6.7.2017 k žiadosti o podmienené prepustenie, ktorá žiadosť bola vzatá späť, vyplýva, že postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti je čiastočne kritický, ciele programu zaobchádzania sa mu daria plniť čiastočne v bode edukácia z dôvodu, že nie je dostatočne kritický ku svojej trestnej činnosti a z dôvodu slabého právneho a morálneho povedomia. Na základe stredného rizika sociálneho zlyhania je jeho resocializačná prognóza menej priaznivá. Rizikovými faktormi u odsúdeného sú najmä absentujúce sociálne zázemie, len čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti a počet doterajších odsúdení. K tomuto hodnoteniu ústav predložil aj príslušné „hodnotenie rizika sociálneho zlyhania“, ktoré však absolútne nekorešponduje s citovaným hodnotením. V bode 4 tohto hodnotenia rizika zlyhania je analyzovaný „postoj odsúdeného k výkonu trestu odňatia slobody“, v ktorom sociálny pracovník označil možnosť a) - kritický postoj. Podľa názoru odsúdeného je teda zrejmé, že ani v tomto dokumente a metodike hodnotenia nemajú jasno ani jednotliví pracovníci ústavu, ktorí hodnotia odsúdeného veľmi protirečivo. Odsúdený ďalej poukázal na to, že tretie hodnotenie z 22.8.2017 k aktuálnej žiadosti odsúdeného konštatuje, že postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti je čiastočne kritický, ciele programu zaobchádzania sa mu darí plniť čiastočne, v bode edukácia

z dôvodu, že nie je dostatočne kritický ku svojej trestnej činnosti a z dôvodu slabého právneho a morálneho povedomia. Na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania je jeho resocializačná prognóza nepriaznivá. Rizikovými faktormi u odsúdeného sú najmä absentujúce sociálne zázemie, len čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti a počet doterajších odsúdení. V bode 4 pripojeného rizika sociálneho zlyhania (ej označená možnosť b) - „ zodpovednosť akceptuje čiastočne, má záujem zmeniť sa, je menej kritický k spáchanému trestnému činu“. Podľa názoru odsúdeného existujú na jeho osobu v priebehu roku tri rôzne hodnotenia jeho osoby. Ak je teda takéto hodnotenie odsúdeného vnímané súdom ako jediný a nezvratný dôkaz o nenaplnení materiálnej podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie, je to podľa jeho názoru absurdné. Odsúdený poukázal na to, že ak mal kritický postoj v ÚVTOS Ilava a za tento správny a morálny postoj bol preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, je podľa jeho názoru nepredstaviteľné, aby ho akýkoľvek člen ZVJS spochybnil, či len zrelativizoval. Ako to odsúdený vidí, je to bežný postup vnášať do hodnotenia odsúdeného čo by zákonného nástroja definovaného zákonom č. 475/2005 Z.z. osobné dojmy a ničím nepodložené tvrdenia, čo odsúdený považuje za postup „contra legem“ čo do zákonného spôsobu obstarávania dôkazu, ako ho ukladá Trestný poriadok. S poukazom na uvedené odsúdený žiada, aby krajský súd vydal uznesenie, ktorým ho podmiennečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia na verejnom zasadnutí vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr.por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr.por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ako aj ostatným vykonaným dôkazom.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr.zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Ku všeobecným úvahám okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd považuje za potrebné dodať a zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tomto smere je významné aj to, že súd pri ukladaní trestu je povinný v súlade s ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák. trest, ktorý má viesť odsúdeného k tomu, aby po uložení trestu viedol riadny a nedopúšťal sa viac trestnej činnosti. Preto pri skúmaní

splnenia zákonných podmienok je nevyhnutné prihliadať nielen na správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ale aj jeho predchádzajúci život.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Okresný súd správne poukázal na to, že očakávanie riadneho života odsúdeného pre prípad jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody musí byť založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného z hľadiska doterajšieho pôsobenia výkonu trestu odňatia slobody so zohľadnením správania sa odsúdeného aj pred nástupom výkonu trestu, zohľadnením možnosti jeho nápravy a zohľadnením jeho osobných pomerov.

Hoci aj podľa správnych zistení okresného súdu v napadnutom uznesení sa odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody správa v súlade s ústavným poriadkom, na druhej strane okresný súd správne zistil, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti. Nie nepodstatnou skutočnosťou je fakt, že odsúdenému pred výkonom aktuálnych trestov odňatia slobody bolo dané dobrodenie vo forme podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody Okresným súdom Banská Bystrica pod sp.zn. 3Pp/103/2011, kedy zrejme sa odsúdený tiež správal v súlade s ústavným poriadkom a tvrdil, že sa napravil. Odsúdený však zjavne svojím správaním v skúšobnej dobe uvedeného podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody preukázal, že jeho tvrdenia o náprave jeho správania neboli pravdivé, keďže nevedenie riadneho života v skúšobnej dobe viedlo k nariadeniu výkonu zvyšku trestu odňatia slobody. Tieto skutočnosti napriek súčasnému správaniu sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom preto ani podľa názoru krajského súdu nedávajú podklad k tomu, aby mohol súd dospieť k rozumnému presvedčeniu, že u odsúdeného odpadlo riziko ďalšej recidívy a svedčia iba o tom, že odsúdený sa vie prispôbiť podmienkam výkonu trestu odňatia slobody.

V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. mal viesť k vedeniu riadneho života, na rozdiel od osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, u ktorých vystupuje do popredia výchovná zložka trestu. Zo skutočnosti, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon trestu odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom svedčí len o tom, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa.

S poukazom na pozitívne zistenie opakovanej recidívy trestnej činnosti u odsúdeného, trestanej aj nepodmienenými trestami odňatia slobody pred súčasným výkonom trestu, krajský súd sa stotožnil so správnosťou odôvodneného záveru okresného súdu o existencii rizika ďalšieho zlyhania odsúdeného, existencia ktorého rizika aj podľa názoru krajského súdu nedáva rozumný podklad k záveru o možnosti očakávať od odsúdeného, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. Z uvedených dôvodov krajský súd nepovažoval za rozhodné pre posúdenie správnosti napadnutého uznesenia námietky odsúdeného v dôvodoch podanej sťažnosti, keďže niet pochýb o tom, že doterajšie správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je rozporné s ústavným poriadkom.

S poukazom na uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná. Preto podľa § 193 ods.1 písm. c/ Tr.por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.